

Afgelopen dinsdag opende Koning Willem-Alexander het nieuwe werkjaar van het parlement met het uitspreken van de Troonrede. Op Twitter en in de pers zag ik al snel kritische noten voorbijkomen over het ontbreken van passages daarin over een duurzame samenleving.

Dat ontbreken is om meerdere redenen best te begrijpen. De trieste situatie in het buitenland vraagt veel aandacht, met als resultaat voor het eerst sinds jaren extra geld naar onze defensie. Een duurzame samenleving lijkt mij niet te combineren met een oorlog. In die zin staan vrede en duurzaamheid niet ver van elkaar. Verder zijn de drie P's van duurzaamheid ondergebracht bij verschillende departementen, die elk hun stukje tekst voor de Troonrede mochten inleveren. Een integrale benadering van People, Planet en Profit wordt dan moeilijk. Ik hoop wel dat het kabinet en het parlement daar wel aan toe komen.

Is het ontbreken van passages over duurzaamheid in de Troonrede erg? Zou onze samenleving opeens duurzaam worden, als de Troonrede daar vol mee zou staan? Ontkennen we daarmee niet de kracht van de samenleving, inclusief het bedrijfsleven? En de krachten van onderop?

Het is intussen 35 jaar geleden dat het eerste grote geval van bodemverontreiniging in Nederland bekend werd. In de Troonrede van 1979 staat niets over bodemsanering. Toch is men erin geslaagd dit geval van bodemverontreiniging voor een grote som geld ongedaan te maken en in korte tijd specifiek beleid en voorlopige wetgeving te formuleren. Daar was blijkbaar geen Troonrede voor nodig. Hopelijk kunnen we dat later ook zeggen over de ommekeer van onze samenleving naar duurzaamheid.